

TIGRINYA

ካብ ድኻ ስድራቤት ዘለው ሕጻውንቲ እኹል ዝኾነ መግቢ ንክረኽቡ ንወሰተርን ኣውስትራሊያ መሕተቲ ጽቡቕ ሜላታት።

ክንፈልጦ ንደልዮ፡

1. ብኸመይ ሕጻውንቲን መንእሰያት ጽቡቕ ኣመጋግባ ከምዘየለን እዚ ብኸመይ ዓቢ ጸገም ይኸውን?
2. ንሕጻውንቲን መንእሰያትን ጽቡቕ መግቢ ንክረኽቡ እንታይ'ዩ እቲ ጸገም?
3. እቲ ዝውሃብ መግቢ ብረድኤት ትካላት ኣቢሉድዩ ንሕጻውንቲን መንእሰያትን ዝበጽሖ፤ እዚ'ውን ኣብ ቤት ትምህርቲን ቕድመ-ቤት ትምህርቲ ዘኸተተ፤ እሞ ክንደየናይ ይሕግዝ?
4. ሕጻውንቲን መንእሰያት ከምኡ'ውን/ወይኻ ወለዲ/ሓይላቲ ብኸመይ መግቢ ከምዝገዙን ከምዘብስሉ ናይ ትምህርቲ ከይዶም'ዶ እሞ እቲ ትምህርቲ ክንደየናይ ሓጊዙ?
5. ኣብ ቤት ትምህርቲ ንኹሎም ሕጻውንቲ ኮፍ ኣቢልኻ ምሳሕ ምሃብ ጽቡቕ መፍትሒ ክኸውን ይኽእል'ዶ?
6. ሕጻውንቲ ከይጠሚዩ ዝገብር ዝኾነ ኻልእ ኣመጋግባ ሜላታት ኣሎ'ዶ?
7. ሕጻውንቲ ንዘለዎም ጡዑይ ዓይነት መግቢ ምርካብ መሰሎም ናይ ወስተርን ኣውስትራሊያ ብኸመይ ሓልዮት ይገብረሉ?

ብስደትን ሓዲሽ ንዝኣተው ማይግራንት ስደተኛ ሕጻውንቲ ከምኡ'ውን ኣቦርጂናልን ቶረንትን ስትራት ኣይላንደር ሕጻውንቲ ስለዘጋጠሞም ተመኩሮ ብሓቓ ክንሰምእ ንደሊ ኢና።

ብዛዕባ ወኽላ ምሕታት ዝበለጸ መረዳእታ

ድኻ ምኪን ናይ ነዊሕ ግዝ መፍትሒ የድልዮ- የግዳስ ሕጂ ዝጠመዩ ቆልዑት ሓገዝ የድልዮም

እቲ ኮሚተ እኹል መግቢ ንዘይምርካብ እንተፈሊጡ ከም ድኻ ምኪን ሓይ ኣካል ኾይኑ ክውሰድ ከምዝኽእል እዩ። ከምኡ'ውን ጥዑይ መግቢ ንምግዛእ እኹል ገንዘብ ንዘይብሎም ሰባት ንምሕጋዝ ዝተፈላለዩ መንገዳታት ከምዘዉ እዩ - ንኣብነት፡ ሰባት ጽቡቕ ዝኸፈሎ ሥራሕ ንክረኽቡን ዝነብሩሉ ዝኾነ ቦታ ንክረኽቡ ብምሕጋዝ እዩ። ይኹን እምበር እዞም ነገራት ብናይ ፈደራል መንግስቲ ዝወስዶ ስጉምቲ ስለዝኾነ እሞ ነዚ ንምእራይ ነዊሕ ግዝ ክወስድ ይኽእል። እዚ ኮሚተ ብምምሕዳር ክልል ደረጃ ስለዝሰርሕ እሞ ሕጻውንቲ እኹል ጥዑይ መግቢ ዝበልእዎ ንዘይብሎም ሕጂ እንታይ ምግባር ከምዝኻኣል መፍትሒ ንክረኽቡ ንምሕጋዝ ድሌትና እዩ።

ቆልዑት ጽቡቕ ብዘይምብላእ ብኸመይ ጸገም ይፈጥረሎም?

ሕማቕ ኣመጋግባ ብሕጻውንቲ ናይ ኣካላዊን ኣእምሮ ጥዕና ጸገም ክፈጥር ይኽእል፤ ከምኡ'ውን ሕጻውንቲ ብቤት ትምህርቲ ብኸመይ ደሓን ምኪንን በቲ ሕብረተሰብ ንምእታው ጸገም ክፈጥር ይኽእል። ሕይዳዊ ግዝ ሕጻውንቲ ንባዕሎም ንምምጋብ ክሰርቁ ከምዘለዎም፤ እዚ'ውን ምስ ሕገ ንዝገደደ ጸገማት ክመርሆም ይኽእል። ከም ቆልዓ ምኪን ናይቲ ጥሜት ጸገም ሓይላዊ ግዝ ከም ጎርዞ ክስመኣኻ ይኽእል። ብዛዕባ እዞም ነገራት ኹሉ ብዝበለጸ ክንፈልጥ ድሌትና እዩ። ክንደይ ዝኾኑ ሕጻናት ከምዝኾኑን እቲ ጸገም ብኸመይ ከምዝኾነ ክንፈልጥ ንደሊ ኢና።

ጽቡቕ ትሕዝቶ መግቢ ዘይምርካብ ብምባል እንታይ ማለትና እዩ?

ሓደሓደ ግዛ ሰባት ንዘዩጥምዮም እኹል መግቢ ንምርካብ ርግጻኛ ክኾኑ ኣይክእሉን ወይኻ ጥዑይ ኾይንካ ንምጽናሕ ዘድልዮም እኹል ዝኾነ ትክክለኛ መግቢ ክረክቡ ኣይክእሉን። እዚ ከም መግቢ ውሕስና ምስኣን ተባሂሉ ይፍለጥ።

እዚ ሓደሓደ ግዛ ወይ መብዛሕትኡ ግዛ ወይኻ እዚ ሓደ ግዛ ጥራይ ክፍጠር ከምዝክእል እዩ። በዞም ዝበጽሑ ተመኩሮታት ንምፍለጥ ድሌት ኣለና።

መግቢ ብረድኤት ትካላት ይዳለው ብምባል እንታይ ማለትና እዩ?

በዚ ዝኸተት ጥቕላል መግቢ፣ ብሽፍንቲ ማኪና መግቢ፣ ኣብ ኩሽና መረቕ፣ ዝእደል መግቢ፣ ኣብ ቤት ትምህርቲ ንቍርሲ ክለባት ስዳለው መግቢ፣ ብማሕበርሰብ መቐመጢ ምግቢ፣ ኣብ ሱፐርማርኬት መግቢኢ ወረቐቲን ብቕናሽ ዋጋ ኣቕሑት መግቢኢ እዩ።

እዚ ናይ መግቢ ረድኤት ብዝብል ይፍለጥ (ሓደሓደ ግዛ ደገፍ መግቢ ወይኻ ሓገዝ መግቢ ይብሃል)። እዚ ዝውሃብ መብዛሕትኡ ግዛ ብረድኤት ጉጅለታት ከምዝኾነ፣ ሓደሓደ ግዛ ድማ ካብ መንግሥቲ ሓገዝ ይኸውን። መብዛሕትኡ ግዛ ካብ ሱፐርማርኬትን ረስቶራንቲታትን ናብ ጉሓፍ ብዝኣትዉ መግቢ ዘድሕኑ ጉጅለታት ኣቢሉ ንዘድልዮም ሰባት ነዙይ መግቢ ይእድሉ እዮም።

ብኸመይ መግቢ ከምዝግዛእን ከምዝበስል እንታይ ዓይነት ትምህርቲ ኣለዉ?

ናይዞም ዓይነት ትምህርቲ ዕላማ ሰባት ብዛዕባ ጡዑይ መግቢ፣ ክሻኒ መግቢን ብባጀቶም መግቢ ምዕዳግ ንምቍጽጻር ዝሓሸ ፍልጠት ንክረክቡ ይገብር። ብቕድሚያ ቆልዕነት ግዘ፣ ኣብ ቤት ትምህርቲ ንዘለዉ ሕጻውንቲ ወለዲን ሓልዮት ውሃብቲ ወይኻ ኣብ ኣውስትራሊያ ሓደሽቲ ንዝኾኑ ሰባት ተባሂሉ ዝወጸ ንድፊ ክኸውን ይክእል።

ብዙሕ ግዛ ንመግቢ ምንባብን ምጽሓፍን ፕሮግራም ተባሂሉ ከምዝፍለጡን መብዛሕትኡ ግዛ መንግስታዊ ብዘይኾነ ጉጅለታት ከምዝኻዩድ እዩ።

ብመሰላት ሕጻውንቲ ቍላሕታ ምሃብ ብምባል እንታይ ማለትና እዩ?

ብናይ መሰላት ሕጻውንቲ ብሕቡራት ሃገራት ዝተመሓለለ ሕጊ፣ እዚ ውን ኣውስትራሊያ ዝፈረመትሉ ከምዝገልጹ ሕጻውንቲ ጽቡቕ ስነ መግቢ ዘለዎ ንክወስዱ መሰሎምን እሞ መደባዊ ኣነባብራ ንክነብሮም እዩ። እዚ ማለት ጥዑይ ብዝኾነ መገዲ ዕበት ይረክቡ ማለት እዩ። ከምኡ ውን ብሕቡራት ሃገራት ቀዳላይ ዕቤት ዕላማ ንዝወጸ ክፍጸም ኣውስትራሊያ ቃል ኣቲያ እያ። ካብዞም ዕላማታት ሓዲኡ ድኻነት ኣብ 2030 ዓ.ም ከምዝውዳእ እዩ።

ብዞም ዝመሰለ ዓይነት መሰላትን ዕላማን ንምምላእ ወይኻ ንክሰርሕ ንምርግጋፅ ወስተርን ኣውስትራሊያ እንታይ ክገብር ኣለዎ? ንኣብነት፡ ክንደይ ዝኾኑ ሕጻውንቲ ብዘይጽቡቕ መግቢ ከምዝኸዱን ኣበይ ከምዝኾኑ እቲ ምምሕዳር ክልል ናይ መኸታተሊ ሜላ ኣለዎ ድዩ? ነዙይ ምግባር ዝኸኣሎ ሓደ መገዲ ንናይ ውጥረት መግቢ መለኽዒ ምጥቓም፣ እዚ ውን ብናይ መግቢ ሕጽረት ብጣዕሚ ጸገም ንዘለዎም ከባቢታት ከምዝእልሽ ስለዘይ ሓገዝ ንምሃብ ይኸኣል እዩ።

ከምኡ ውን ድሕንነት ሕጻን ዕቕድ ብምንዳፍ ኣይኖም ሕጻውንቲ ደገፍ ከምዘድልዮም ንምክትታል ሜላ መገዲ ይኸውን። እዚ (ቕድም ክብል ዝነበረ) ናይ ሕጻውንቲን መንእሰያት ኮሚሽነር ካብዝበሎ ነገር እሞ ናይ ሕጻውንቲ ድሕነት ጠጠው ንምግባር ጽቡቕ ሜላ ከምዝነበረ እዩ። እዚ ንኹሉ ምምሕዳር ክልል መንግስቲ ክሰተፍ ከምዘለዎን እሞ 'ንጽቡቕ መግቢ ምጥቓም' ዘኣመሰለ ዕቕድ ንድፊ ዘኸተተ እዩ።